MANO KOLEGIJA

Šiaulių valstybinės kolegijos bendruomenės mėnraštis

2010-2011 m.m.
Nr. 5 (62)
sausis - vasaris

ŠIAULIŲ VALSTYBINĖ KOLEGIJA

1-2 PSL. SĖKMINGOS KARJEROS VARIKLIS - MOKSLO IR VERSLO PARTNERYSTĖ

3 PSL. NAUJAS POŽIŪRIS Į SAVE IR Į KOLEGAS

3 PSL. TAIKOMOJI KINEZIOLOGIJA – MENAS IR MOKSLAS „BENDRAUTI" SU ŽMOGAUS ORGANIZMU

4 PSL. GIDAS – PROFESIJA AR PAŠAUKIMAS?

SĖKMINGOS KARJEROS VARIKLIS - MOKSLO IR VERSLO PARTNERYSTĖ

Arvydas Murza
AB TEO LT Šiaulių regiono direktorius

Didžiausia Lietuvoje integruotų telekomunikacijų, IT ir televizijos paslaugų teikėja AB TEO LT yra didžiausios Šiaurės ir Baltijos šalių telekomunikacijų bendrovės „TeliaSonera AB (publ)" įmonių grupės dalis. Šiaulių regiono AB TEO LT ne vienerius metus palaiko glaudžius bendradarbiavimo ryšius su Šiaulių valstybine kolegija. Kolegijos ugdomi specialistai gerai vertinami darbo rinkoje dėl gebėjimo derinti teorines žinias bei praktinius įgūdžius. Būtent tokiomis savybėmis pasižymi Kolegijos įmonių ir įstaigų administravimo studijų programos studentai, mūsų įmonėje atliekantys dokumentavimo praktiką. Šiandienos informacinių technologijų pasaulyje aplinka keičiasi labai greitai, todėl būsimieji administratoriai privalo greitai ir tikslingai reaguoti į dokumentų rengimo kaitą, gebėti bendrauti taisyklinga verslo kalba, dirbti savarankiškai, prisiimti atsakomybę bei įgyti naujų kompetencijų.

Šiaulių valstybinė kolegija ugdo savarankiškas, iniciatyvias, kūrybiškas, lanksčias, turinčias bendravimo įgūdžių asmenybes. Tokie specialistai visuomet laukiami šiuolaikinėje darbo rinkoje.

Indrė Žiedienė,
VšĮ Šiaulių turizmo informacijos centro direktorė

Šiaulių valstybinės kolegijos turizmo administravimo studijų programos studentai VšĮ Šiaulių turizmo informacijos centre atlieka mokomųjų dalykų praktikas, organizuoja ir vykdo taikomuosius tyrimus, kurie yra naudingi ir studentams, ir įmonei. Ne vienas studentas, atlikęs praktiką, liko dirbti ir sėkmingai pritaikė įgytas žinias darbinėje veikloje. Sėkmingai bendradarbiaujame ir kuriant naujus turizmo produktus, vienas iš tokių – 2006 m. parengtas netradicinių, netikėtų ir labai įtaigiai istorijos žinias perteikiančių ekskursijų ciklas „Dingęs miestas: pažvelk, jis matomas", kuriuo Šiaulių miesto gyventojams ir svečiams pristatomos septynios ekskursijos po senuosius Šiaulius: „Prabilusios Šiaulių miesto gatvės", „Ką mena Šiaulių miesto aikštės", „Kur ilsisi keliauninkai", „Turgaus diena senuosiuose Šiauliuose", „Grafų Zubovų pėdomis", „XIX - XX a. Šiaulių šviesuoliai", „Paliesk Šiaulius" (gamtinė-pažintinė ekskursija po Šiaulių parkus). Parengti maršrutai tarsi „rekonstruoja" senovę, vaizdinių priemonių ir interaktyvių žaidimų dėka šiuolaikiniame mieste atgaivina šimtmečio ar kelių šimtmečių senumo reiškinius ir tradicijas, šiandienos pastatuose atkuria vakarykštę dieną, dvasią ir primena žmones.

Sigitas Šimulis,
Elektrosaugos įrangos centro direktorius

Visais laikais elektros inžinerija buvo pramonės pagrindas. Jei manome, kad Lietuvos ekonomika turi remtis į pramonę, tai be tos pakraipos specialistų neįsivaizduoju, kaip ši pramonė galėtų egzistuoti. Nuo to laiko, kai buvo atrasta elektra, ją reikėjo panaudoti. Tam, kad šią technologiją įsisavinti ir tobulinti, reikėjo vis daugiau aukštos kvalifikacijos specialistų. Padidėjo poreikis žmonių, turinčių aukštą kvalifikaciją, kurie galėtų prižiūrėti robotus, visiškai automatizuotus įrenginius ar netgi juos kurti. Tai tokia specialybė, kuri nėra nuobodi, kurios žmogus gali mokytis visą gyvenimą. Joje nėra statiškų dalykų, kuriuos gali išmokti ir mokėti. Tai yra specialybė, kurioje viskas yra ateityje. Kol tik žmogus yra šioje darbinėje veikloje, tol jis turės mokytis ir mokytis. Aš siūlyčiau elektros inžinerijos studijų programas rinktis neramios sielos žmonėms, siekiantiems tobulėjimo, tiems, kurie yra smalsūs, žingeidūs, kurie nepasitenkina tuo, kas jau yra sukurta. Tai turėtų būti žmonės, kurie savarankiškai moka susirasti informaciją, moka ją įvertinti, nori ir gali mokytis savarankiškai. Aš pats ir daugiau kaip 50 proc. mūsų firmos darbuotojų yra baigę elektros ir automatikos įrenginių studijų programą Šiaulių valstybinėje kolegijoje, ir esame patenkinti šiuo savo pasirinkimu.

Vasaris – paskutinis žiemos mėnuo. Atrodytų, jau tuoj tuoj pakvips pavasariu, tačiau šerkšnaplaukė žiema dar rodo savo nagučius. Juolab, kad ir giedrų naktų vasarį paprastai būna kiek daugiau nei žiemos pirmoje pusėje. Tad nieko stebėtino, jei šaltukas įsisiautėja kaip reikiant. Belieka nepamiršti tai, kas svarbiausia – tinkamai apsirengti ir pasigrožėti naktiniu dangumi.

Palikę nuošaly visas romantiškas nuojautas ir įžvalgas... neriame į nesibaigiantį Kolegijos gyvenimo sūkurį. Mūsų Alma Mater lyg didžiulis skruzdėlynas – visi skuba, lekia, pluša. Ir viskas turi savo logišką tvarką. Paskaitos, renginiai, pristatymai, mugės, konkursai, seminarai, mokymai... Net keista, bet visur spėjama, viskas vyksta laiku ir savo vietoje.

Kai dirbama kartu, kai vienija bendri tikslai ir ambicingi siekiai būti priekyje – net giliausiai žiemai atėjus, suprantame, kad mumyse gyvena nenugalima gyvenimo vasara.

Sėkmingos karjeros variklis - mokslo ir verslo partnerystė

Nerijus Rupšys,
UAB „Bevardis“ direktorius

Aukštąjį išsilavinimą įgijau Šiaulių valstybinėje kolegijoje. Žinių, informacijos ir praktinių įgūdžių dermė sudarė sąlygas įkurti UAB „Bevardis“, kurios pagrindinė veikla – informacinių technologijų taikymas.

Įmonėje praktiką atlieka informacinių sistemų technologijos ir verslo informatikos studijų programų studentai. Kolegijoje dėsto puikūs informacinių technologijų srities specialistai, studentai įgyja tvirtas teorines ir praktines žinias, kurias pritaiko ir pagilina, atlikdami praktiką UAB „Bevardis“. Kadangi pats studijavau Šiaulių valstybinėje kolegijoje, žinau, kokia yra šios aukštosios mokyklos teikiama studijų kokybė, todėl tikiuosi, jog Kolegija ir toliau rengs puikius specialistus ir žengs į priekį kartu su naujausiomis technologijomis.

Virginijus Jakubonis,
UAB „Šiaulių vandenys“ technikos direktoriaus pavaduotojas

Į UAB „Šiaulių vandenys“ praktikantai atvyksta susipažinti su pažangiausiomis vandentvarkos ūkio technologijomis. Mūsų įmonėje studentai gilinasi įrenginių valdymo srityje, mokosi priimti optimalius techninius sprendimus. Stebina aukštas būsimųjų inžinierių teorinio pasiruošimo lygis. Jiems nebereikia aiškinti pagrindinių principų, nes tai jiems jau žinoma. Jų užduodami klausimai rodo gerą technologijos supratimą ir norą sužinoti daugiau. Įmonės darbuotojai lengvai randa bendrą kalbą su studentais, kurie demonstruoja gerą teorinį pagrindą ir rodo kvalifikuotą domėjimąsi praktiniais dalykais.

UAB „Šiaulių vandenys“ jau daug metų yra Šiaulių valstybinės kolegijos socialinis partneris. Įmonės specialistai dalyvauja akademinių programų ruošime bei atnaujinime, nes gali pateikti vertingus pasiūlymus kokybiškam specialistų parengimui.

Vaiva Makštutienė,
Šiaulių apskrities ligoninės medicinos direktorė

Ateitį kuria sveika visuomenė, tad visuomet bus reikalingi kvalifikuoti specialistai, galintys padėti saugoti, puoselėti brangiausią žmonių turtą – sveikatą. Šiaulių valstybinė kolegija – vienintelė aukštoji mokykla Šiaulių regione, rengia slaugos, odontologijos, reabilitacijos, visuomenės sveikatos specialistus, kurie vertinami ir laukiami sveikatos priežiūros įstaigose.

Šiaulių valstybinė kolegija ir Šiaulių apskrities ligoninė – socialiniai partneriai. Ligoninėje dirbo ir šiuo metu dirba Sveikatos fakultete išugdyti slaugytojai, felčeriai, kineziterapijos specialistai, socialiniai darbuotojai. Partnerystės ryšiai yra grindžiami atsakomybės samprata ir jos diegimu. Mokomąją praktiką ligoninėje atliekantys studentai, kaip teko įsitikinti, motyvuoti, suvokiantys pasirinktos profesijos atsakomybę. Džiaugiamės, kad dalyvaujame deramo lygio specialistų rengimo procese. Laukiame energingų, atsakingų ir pareigingų jaunų žmonių.

Verutė Vitkevičienė,
UAB „Šiaulių banko lizingas“ direktorė

Šiaulių valstybinė kolegija yra puikiai save užsirekomendavusi aukštoji mokykla. Kolegijos parengti specialistai yra paklausūs, juos mielai priima darbo rinka. Šiaulių valstybinės kolegijos absolventui reikia minimalių pastangų adaptuotis darbo vietoje. Studijų metais sukauptos žinios ir praktiniai gebėjimai yra puikūs, o tai darbdaviams yra labai svarbu. Kolegijos absolventai pasižymi stipria motyvacija, dauguma tęsia studijas universitetuose bei kitaip tobulinasi. Manau, kad pasirinkusieji studijas būtent šioje aukštojoje mokykloje, niekada neprašauna pro šalį, nes geri specialistai visada ras darbą net sunkiausiu valstybei periodu.

Būtina pabrėžti, kad UAB „Šiaulių banko lizingas“ gana nemaža dalis darbuotojų yra Šiaulių valstybinės kolegijos absolventai, jie pasižymi darbo kokybe bei atsakingu požiūriu į atliekamas užduotis.

TAIKOMOJI KINEZIOLOGIJA – MENAS IR MOKSLAS „BENDRAUTI" SU ŽMOGAUS ORGANIZMU

Pasaulinėje reabilitacijos praktikoje naudojama daugelis metodų nervų ir griaučių-raumenų sistemoms vertinti. Vienas iš jų – taikomoji kineziologija (angl. Applied Kinesiology) – tai diagnostinė technika, kurios dėka galima išsiaiškinti organizmo sutrikimus, remiantis raumenų tonuso ir jėgos pokyčiais. Taikomosios kineziologijos tikslas – tirti organizmo funkcinius pakitimus (mechaninius, cheminius, energetinius). Susirgimo priežastis diagnozuojama testuojant raumens tonusą ir jėgą, kurie susiję su organais, slanksteliais, meridianais, emocijomis, cheminiu (vitaminų, mineralų, mikroelementų) disbalansu. Specialistas taip pat gali nustatyti streso, intoksikacijos būseną. Taikomojoje kineziologijoje, siekiant diagnozuoti organizmo sutrikimo priežastį, taikomi mechaniniai (alopatija – gydymas vaistais, fitoterapija – gydymas žolėmis), energetiniai metodai (homeopatija, akupunktūra, aromoterapija, šviesos terapija). Kineziologija – geriausias būdas raumenų skausmo sindromams gydyti.

Taikomosios kineziologijos pradžia laikomi 1964 metai. Jos pradininkas George J. Goodheart'as tuo metu teigė, kad kūnas niekada nemeluoja. Šiuo teiginiu vadovaujasi ir šių dienų taikomosios kineziologijos specialistai. Tuo įsitikina ir pacientai patekę į šių specialistų rankas. Pagrindinė testavimo technika naudojama taikomojoje kineziologijoje yra manualinis raumenų testavimas. Manualinis raumenų testavimas yra mokslas ir menas. Kad pasiekti tikslių rezultatų, testuotojas turi išmanyti anatomiją, fiziologiją, raumenų funkcijų neurologiją, o raumenys turi būti testuojami laikantis tikslaus protokolo.

George J. Goodheart, šio metodo pradininkas, dar XX amžiaus septintajame dešimtmetyje išsiaiškino, kad, koreguojant kūno struktūrinius (kaulų, raumenų, sąnarių ir kt.) pusiausvyros sutrikimus, galima sumažinti arba pašalinti daugumą sveikatos problemų. Struktūrinė pusiausvyra, optimali kūno dalių laikysenos padėtis yra manualinės terapijos tikslas. Bet struktūrinės pusiausvyros niekada nebus, jei raumenys bus per daug įtempti ar atsipalaidavę.

Taikomoji kineziologija dar yra vadinama funkcine medicina. Funkciniai organo sutrikimai – tai jo endoritmo sutrikimai. Sumažėjęs organo aktyvumas, sąlygoja kompensacinę perkrovą gretimuose organuose. Perkrova pasireiškia susirgimų pavidalu emociniame, cheminiame, mechaniniame lygmenyje. Bet kokio susirgimo atveju būna funkcinių sutrikimų: sąnarių judrumo apribojimas, raumenų spazmai, uždegimas, depresija.

Galima sakyti, kad specialistas, išmanantis taikomąją kineziologiją, į žmogaus kūną žiūri kaip į tobulą sistemą, kuri dirba nepriklausomai nuo mūsų sąmonės. „Kūnas – pati save sureguliuojanti sistema. Pavyzdžiui, imuninė sistema naikina mikrobus, kepenys ir inkstai šalina toksines medžiagas. Kūnas geriau už jo savininką žino, kas jame vyksta šiuo momentu ir ko reikia, kad jis galėtų gerai funkcionuoti" – tai pagrindinis taikomosios kineziologijos teiginys. Kūnas pats save gydo, jeigu nesutrikę ar nesutrikdyti savireguliacijos mechanizmai. Bet būna taip, kad organizmui trūksta vidinių resursų.

Taikomosios kineziologijos specialistai nustato ir gydo judamojo aparato pažeidimus (osteochondrozę, skausmus juosmenyje, kryžkaulyje, kojose, pečių srityje ir kt., stuburo išvaržą, artrozę, kraujotakos sutrikimus), nervų sistemos negalavimus (psichosomatines ligas, vegetacinius sutrikimus, neuralgijas, neuropatijas, lėtinio nuovargio sindromą, ir kt.), įvairius virškinamojo trakto, širdies ir kraujagyslių, kvėpavimo takų, ginekologines, odos ligas.

Bendravimas su kūnu vyksta per raumenis. Kiekvienas raumuo turi ryšį su atitinkamu organu, slanksteliu. Tyrinėdami raumenų jėgą ir tonusą, specialistai gauna informaciją apie vidaus organų būklę. Jeigu raumuo stiprus – organas sveikas, jeigu silpnas – yra sutrikimas. Raumenų testavimas yra gana paprastas būdas, bet reikalauja gilių žinių ir įgūdžių. Aptiktas problemas galima patvirtinti kompiuterine tomografija (TK) ir kitais tyrimais. Tada ir gali padėti taikomosios kineziologijos specialistas, suprantantis kūno kalbą ir mokantis su juo „kalbėtis".

Plačiausiai taikomosios kineziologijos žinias įdiegia neurologai, osteopatai, tačiau vis daugiau besidominčių atsiranda ir kitų medicinos sričių specialistų - tai kineziterapeutai, ginekologai, psichologai, gastroenterologai ir net stomatologai. Lietuvoje, tiesa, tokių specialistų yra vos keli, bet sistemingai organizuojami seminarai surenka vis daugiau norinčių pritaikyti šias metodikas savo medicininėje praktikoje.

Džiugu informuoti, kad straipsnyje minėta metodika ligas, negalavimus diagnozuoja ir gydo Šiaulių mieste neseniai įsikūrusioje Manualinės medicinos klinikoje. Naujos įstaigos steigimą inicijavo profesionalių plataus profilio medicininės reabilitacijos paslaugų stoka ir poreikis Šiaulių mieste. Džiugu tai, kad klinikoje medicininės reabilitacijos paslaugas teikia Šiaulių valstybinės kolegijos absolventai ir darbuotojai.

Suaugusiems, nėščiosioms, sportininkams kvalifikuotą pagalbą teikia Kolegijos kineziterapijos studijų programos absolventas Deividas Petkus ir Sveikatos priežiūros fakulteto Reabilitacijos katedros lektorė Vaida Berneckė. Jei Jus kankina įsisenėjusios sveikatos problemos, klinikoje dirbantys specialistai, taikydami naujausias diagnostines metodikas padės nustatyti Jūsų sveikatos negalavimų priežastis ir parinks tinkamą gydymą judesiu ir/ar fitoterapiniais, homeopatiniais preparatais. Atsižvelgiant į paciento poreikius, sveikatos funkcinę ir fizinę būklę, taikomas masažas, individuali ir grupinė kineziterapija. Esant poreikiui ir būtinybei, parenkame ir pritaikome ortopedinius įtvarus (čiurnos, kelio, riešo, alkūnės sąnariams, juosmens, kryžkaulio sričiai, plokščiapėdystės profilaktikai ir gydymui).

Kūdikių, vaikų motorikos ir judesių raidą įvertina ir su ja susijusias problemas padeda spręsti Sveikatos priežiūros fakulteto Reabilitacijos katedros lektorė Laura Straubergaitė. Logopedė Rasa Nostienė klinikoje atlieka kūdikių ikikalbinės raidos vertinimą ir lavinimą, vaikų kalbos sutrikimų korekciją.

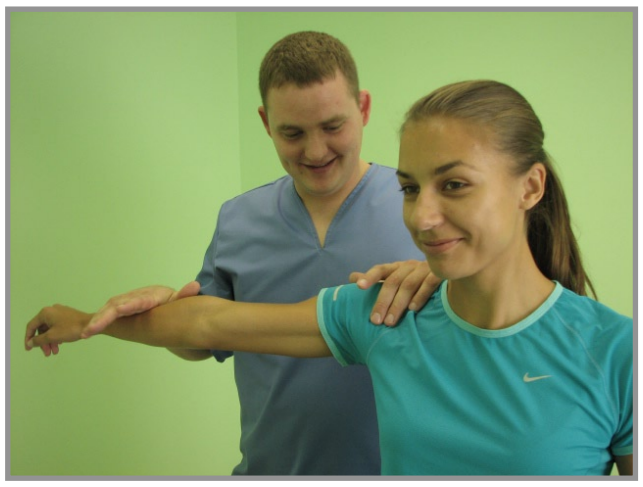

Šiaulių valstybinės kolegijos absolventas kineziterapeutas Deividas Petkus Lietuvos olimpinės rinktinės narei Eglei Balčiūnaitei atlieka funkcinės būklės įvertinimą

Klinikoje artimiausiu metu bus teikiamos sveikatinimo ir kosmetologo paslaugos. Tai tradiciniai rytietiški masažai, kurie Jums padės atsikratyti streso, įtampos bei per dieną susikaupusio nuovargio. „Ajurvedinė meditacija", „Šilta palaima", „Upės tekėjimas" ir daugelis kitų atpalaiduojančių masažų gali būti puiki dovana ne tik Jums, bet ir Jūsų artimiesiems bei draugams.

Laura Straubergaitė,
Reabilitacijos katedros lektorė

NAUJAS POŽIŪRIS Į SAVE IR Į KOLEGAS

Vasario 9-11 d. projekto „Kolegijų dėstytojų tarpkultūrinės kompetencijos, apimančios dėstytojų bendruosius ir specialiuosius gebėjimus, ugdymas/is ir jų plėtotė siekiant veiksmingo Lietuvos kolegijų studijų tarptautinimo" (Nr. VP1-2.2.-ŠMM-07-K-01-058) mokymai pakvietė į Klaipėdą. Dirbant kartu su kolegėmis iš Klaipėdos aukštosios verslo mokyklos, trys dienos pralėkė labai greitai. Lektorė dr. Daiva Lepaitė organizavo aktyvius, klausytojus įtraukiančius užsiėmimus. Pagrindinis jų tikslas – analizuoti, vertinti turimą tarpkultūrinio bendravimo patirtį ir kurti naujus gebėjimų elementus tiek bendraujant užsienio kalba, tiek kitose profesinės ar asmeninės veiklos srityse.

Šis straipsnelis – dešimties kolegijiečių atsiliepimuose sudėtos mintys ir patyrimai, išklausius mokymo programą „Tarpkultūrinė kompetencija bendraujant užsienio kalbomis".

Sužavėjo seminaro lektorė, dėstomos informacijos pateikimas. Jos asmenybės žavesys įkvėpė tobulėti. Išmokau dalintis asmenine tarptautine patirtimi, etiškai bendrauti „jautria" tema.

Puikiausi praktiniai patyrimai. Kolegų atviras bendravimas paskatino susimąstyti. Puiki atmosfera bendraujant.

Prisimintinas vienas praktinio darbo epizodas. Pasirinkę šalį, turėjome apibūdinti įvairius aspektus, lemiančius tarpkultūrinę komunikaciją. Stereotipiškai tarpkultūrinę komunikaciją suprantame kaip bendravimą su kitos tautos ar šalies atstovu, kitokios religijos ar kalbos nešėju ir pan. Seminare supratome, kad bendravimas su savo kraštiečiu kolega taip pat yra tarpkultūrinė komunikacija – sklandi arba virtusi nepakantumo etiketėmis.

Neturiu asmeninės tarpkultūrinės kompetencijos praktinės patirties. Dirbant su kitų tautybių studentais svarbu daug skaityti ir pačiam mokytis apie jo šalį. Kas įdomiausia dalyvaujant šiame projekte – mes patys apie save daug sužinojome, arčiau pažinome vienas kitą.

Užsiėmimų pradžioje skaitėme padalomosios medžiagos žodžius, sakinius, rekomendacijas ir jautėmės viską suprantantys bei gebantys. Šio straipsnelio pavadinimui panaudotas mokymų dalyvės teiginys „naujas požiūris į save ir kolegas" rodo, kad suvokėme poreikį mokėti ir gebėti daugiau.

Aiški mokymų medžiaga bei kolegų patirtis padėjo įžvelgti tarpkultūrinių gebėjimų stipriąsias ir silpnąsias puses. Šios žinios ir gebėjimai taikomi tiek dalykinėje veikloje, tiek sąveikoje su kitai asmenimis ir kultūromis.

Trijų dienų seminarą baigėme parengdami ir aptardami asmeninius tarpkultūrinės komunikacijos tobulinimo planus. Ko gero, žemiau parašyti žodžiai yra ir seminaro rezultatas, ir tarpkultūrinės komunikacijos tobulinimo individualios užduotys.

Pripažinti kultūrų įvairovę komunikacinėje aplinkoje. Išanalizuoti įvairius bendravimo verbalinius ir neverbalinius ženklus (ypač – savo) ir taikyti juos.

Puikus poilsio ir mokslo taikymas. Naujas požiūris į save ir į kolegas. Puikus akiračio plėtojimas.

Supratau, kad turiu tobulinti savo neverbalinę komunikaciją. Seminaro metu pasitikrinau savo nuostatas tarpkultūrinėje plotmėje. Džiaugiuosi sudaryta galimybe pažinti kolegas.

Per tris dienas dar kartą sau patvirtinau mano nuostatą, kad bendrauti reikia mokytis kasdien ir visada, ir visur. Reikia ruoštis bendravimui su kitų kultūrų žmonėmis, skaityti informaciją ir apsišarvuoti begaline tolerancija.

Šiame seminare buvo naudinga išgirsti apie kitų tautų kultūrą, papročius. Taip pat įsivertinti savo kalbos lygį bei susipažinti su Europos dokumentais. Davė motyvacijos mokytis užsienio kalbų, tobulinti toleranciją kitų tautų žmonėms.

Sustiprėję dvasia, žiniomis ir gebėjimais, laukiame kito seminaro, kai giliau žvelgsime į savo profesinę veiklą, svarstysime, kaip į tarpkultūrinės komunikacijos erdvę įtraukti studentus.

Savo išgyvenimus užrašė Donatas Daugirdas, Rūta Gavėnavičienė, Daiva Manukian, Renė Marinskaitė, Ieva Mitigailienė, Violeta Petraškienė, Audronė Rimkevičienė, Judita Stulpinaitė, Liucija Urbonienė.

GIDAS – PROFESIJA AR PAŠAUKIMAS?

1990 m. Pasaulio turizmo gidų asociacijos federacija nusprendė švęsti Tarptautinę gido dieną kasmet, vasario 21 d. Šią dieną įvertinami ir apdovanojami kelionių vadovai. Kai kuriose šalyse šią dieną organizuojamos nemokamos kelionės su gidų paslaugomis visiems pageidaujantiems.

Lietuvoje Tarptautinė gido diena švenčiama nuo 2003 metų. Jos metu apdovanojami aktyviausi Lietuvos gidai. Renkamas gidas – enciklopedija, gidas – poliglotas, gidas – fanatikas, plieninis gidas (atspariausias tiek oro sąlygoms, tiek kaprizingiems keliautojams) ir kt. Valstybinio turizmo departamento duomenimis, Lietuvoje šiuo metu darbuojasi apie 800 gidų.

Turėdama ilgametę gido ir kelionių vadovo darbo patirtį bei dirbdama pedagoginį darbą Šiaulių S. Daukanto gimnazijoje ir Šiaulių valstybinėje kolegijoje, turiu galimybę diskutuoti su jaunimu apie gido profesiją. Pasitinkant gido dieną, pasidomėjau, ką apie šią profesiją galvoja, kaip šį darbą vertina jaunieji šiauliečiai – tie, kurie dar svarsto, kokią profesiją netolimoje ateityje rinktis, ir studentai, kurie pasirinko turizmo ir administravimo studijų programą Šiaulių valstybinėje kolegijoje.

Būsimos profesijos pasirinkimas – labai atsakingas sprendimas žmogaus gyvenime, tad šis žingsnis kupinas abejonių, įžvalgų, svarstymų... Ar gido profesija patraukli jaunimui, kaip įsivaizduojamas gido darbas, kiek jaunimo nuomonė atitinka gido profesinę veiklą realybėje?

Pasitelkiau į pagalbą Šiaulių S. Daukanto gimnazijos II-III klasių gimnazistus ir pakviečiau juos pasidalinti mintimis apie gido profesiją. Gimnazistai mėgsta keliauti. Jų ekskursijų maršrutai nusidriekia ne tik po Lietuvą, bet ir po Europą. Per mokslo metus vidutiniškai du–tris kartus gimnazistas turi galimybę kartu su klasės draugais, dalykų mokytojais ar keliautojų būreliu išvykti į pažintinę kelionę ar ekskursiją po savo miestą, kraštą. Šiandien jau būtų sunku suskaičiuoti, kiek įvyko įvairiausių ekskursijų ar kelionių. Įspūdingiausiųjų sąraše tikrai paminėtinos kelionės į Sankt-Peterburgą, Prahą, Stokholmą, Briuselį... Kelionės sėkmę lemia daugelis veiksnių, tačiau gimnazistai įsitikinę, kad didžiausią įtaką turi keliaujančiųjų savitarpio supratimas ir kelionės vadovo-gido profesionalumas. Diskutuodami, kas yra gidas ir kuo ypatinga ši profesija, gimnazistai gana romantiškai svarstė apie gido profesijos privalumus: tai galimybė keliauti po pasaulį, tai žingeidaus žmogaus profesija, tai viena įdomiausių profesijų dėl galimybės bendrauti ir pažinti įvairius žmones, kultūras. Gimnazistai, žavėdamiesi gido darbu, vis tik pripažino, kad tik nedaugelis rinktųsi gido profesiją, nes gidui keliami dideli reikalavimai. Daukantiškiai, keliautojų būrelio nariai, daugelį kartų stebėję gido darbą ir patys išmokę vesti ekskursiją po savo miestą, teigė, jog, norint tapti geru gidu, privaloma ne tik daug žinoti ir turėti gerą atmintį, bet ir taisyklingai bei įtaigiai kalbėti, kultūringai bendrauti.

Kasmet dalis abiturientų pasirenka turizmo administravimo studijas Šiaulių Valstybinėje kolegijoje. Pasidomėjau pirmakursių studentų nuomone apie gido profesiją. „Gido profesija tinkama tik altruistiškiems žmonėms“, – sakė pirmakursė turizmo administravimo specialybės studentė Viktorija Blaskytė. O Roberta Rudzinskytė pridūrė, kad „gidas turi būti atsakingas, mokantis sudominti, drąsus ir pasitikintis savimi žmogus“. Toma Turskytė įsitikinusi, kad šios profesijos atstovai patiria išskirtinai daug nuotykių savo darbe. Studentai vienbalsiai tvirtino, kad tai labai įdomi, bet ypatingai atsakinga profesija. Tačiau pirmakursiai remiasi tik savo pastebėjimais, įgytais įvairių kelionių ar ekskursijų metu, tačiau patys dar nėra išbandę „gido duonos“, o štai vyresnieji jau turi ir praktinės gido darbo patirties.

Šiaulių Valstybinės kolegijos studentai studijų metu turi išskirtinę galimybę susipažinti su gido darbu bei išbandyti savo jėgas šioje veikloje. Studentai parengia originalius ekskursijų po Šiaulius maršrutus ir veda ekskursijas ne tik savo bendrakursiams, draugams, bet ir miesto mokyklų moksleiviams. Kai visa tai, ką sužinojai paskaitose ar perskaitei knygose, turi praktiškai pritaikyti gido praktikos metu, paaiškėja, kad gido darbas kitoks nei įsivaizdavai apie būsimą profesiją svajodamas mokyklos suole.

Lapkričio – gruodžio mėnesiais antrakursiai atliko gido praktiką. Savo mintimis po šios praktikos dalinosi antrakursė turizmo administravimo specialybės studentė Agota Juozapaitytė: „Žmonės, kurie pavydi gidams ir galvoja, kad jų darbas yra labai lengvas, labai klysta. Atlikdama gido praktiką galėjau labiau įsigilinti į gido darbą. Gido praktikos metu mes pirmą kartą turėjome parengti ekskursijas po Šiaulius. Buvo labai sudėtinga, kilo labai daug klausimų, konsultavomės su gido praktikos vadove. Buvo nelengva parengti originalią ekskursijos programą, bet dar sunkiau buvo išmokti autorinį tekstą, nes kitaip vesti ekskursijos neįmanoma. Suprantama, kad gido darbe neišgalvosi datų ar įžymių žmonių pavardžių ir nemeluosi turistams. Vedant ekskursiją buvo labai įdomu pačiai stebėti turistus, jiems pasakoti apie savo miestą. Labai jaudinausi, kad nepamirščiau paminėti, ką svarbaus. Reikėjo nemažai kantrybės. Supratau, kad gido darbas padeda geriau pažinti savo šalį ir miestą, pasidaro įdomiau gyventi. Šiuo metu aš negalvoju apie gido darbą, tačiau manau, kad galėčiau jį dirbti, nes man užtenka užsispyrimo ir noro būti gide. Dirbti gidu yra labai sunku, nes reikia puikiai išmanyti Lietuvos istoriją, geografiją, meno istoriją, turizmo išteklius. Tiesa, viso to reikia mokytis ir galima išmokti. Norint dirbti gidu reikia turėti ir tam tikrų asmeninių savybių: labai svarbus yra gebėjimas bendrauti, stropumas, reikia labai daug skaityti ir domėtis viskuo, plėsti akiratį. Būtina mokėti bent keletą užsienio kalbų, taip pat svarbios ir kitos savybės, kurių pagalba ekskursijų metu galima sutelkti turistų dėmesį. Turistams nerūpi vien sausi faktai, reikia mokėti tuos faktus įdomiai pateikti. Aš manau, kad gido darbas iš tiesų gali būti smagus, įdomus. Jis labai daug reikalauja iš to, kas tą darbą pasirinko, tačiau jis daug šitam žmogui ir duoda, padėdamas jam ir pačiam tobulėti.“

O štai antrakursis Andrius Markušenka gido praktikos metu suprato, kad „būti gidu reikia mokėti nuoširdžiai bendrauti su dažniausiai pirmą kartą gyvenime matomais žmonėmis ir suprasti, ko turistai tikisi iš tavęs. Yra įvairių metodikų, kaip tapti geru gidu, bet tai tik teorija... Geriausia – surasti savo “aukso viduriuko” metodą. Gido praktikos metu supratau, kad gidu būti gali ne kiekvienas. Yra žmonių, kuriems labiau artimesnis rutininis darbas, nes suteikia daugiau saugumo, ir čia yra lengviau viską atlikti teisingai. Stebėdamas gido darbospecifiką Turkijoje, pastebėjau skirtumų palyginti su gido darbu Lietuvoje: žmonės Turkijoje yra šiltesni, malonesni ir artimiau bendrauja nei Lietuvoje. Todėl dirbti gidu turkams sąlyginai paprasčiau ir lengviau.

Turkijoje pastebėjau, kad vietiniai žmonės labai vertina savo lyderius, charizmatiškas asmenybes, ryškus ir patriotizmas. Kone kiekviename kaime plevena aukštai iškelta Turkijos nacionalinė vėliava, viešbučiai, nuosavi namai, restoranai taip pat iškelia vėliavas. Būtent pagarbą savo šaliai, garsius praeities ir dabarties lyderius, jų atliktus darbus mėgsta paminėti ir vietiniai gidai. Apskritai, gidai čia draugiškesni ir nuoširdesni su turistais, tačiau Turkijoje niekada negali būti tikras, kad gidas tau pasakoja tiesą ar išgalvotą istoriją, skirtą turistui pralinksminti ir sudominti. Apibendrindamas savo nuomonę apie gido darbą, noriu tiems, kas ketina tapti gidu, priminti, kad gerą gidą „sudaro“ 95 % darbo ir 5 % talento.“

Antrakursė studentė Rimantė Juodeikytė, jau rinkdamasi turizmo administravimo studijas, žinojo, kad jos siekis yra būtent gido specialybė. Ir jeigu kas nors būtų paklausęs, kas yra gidas, būtų atsakiusi, kad tai žmogus, kuris dirbdamas pramogauja. Rimantei atrodė, jog bendrauti su naujais žmonėmis ir kažkur keliauti yra pagrindinė gido darbo užduotis. Studijų metu ji sako supratusi, kad klydo, bet gido darbas vis dar buvo patrauklus, ir ji susidomėjusi rengėsi gido praktikai. Norėjosi išbandyti save. Atrodė, kad būdama iškalbinga ir gebėdama sudominti, ji turėtų puikiai įveikti užduotį. Tačiau vien tik puikiai išmokti gido autorinį ekskursijos tekstą nepakanka. Rimantė pasakojo: „Kai matai prieš save žmonių žvilgsnius, girdi savo drebantį balsą, o tavyje kirba abejonė – ar viską sakai gerai, ar nėra tarp šių žmonių tokių, kurie už tave žino daug daugiau, kurie paklaus to, ko tu dar nežinai – darosi sunku. Bet ačiū dėstytojai už didžiulį moralinį palaikymą, už tai, kad išmokė suprasti, jog visi klystame. Visi nuo kažko turime pradėti, jei norime pasiekti rezultatą. Po šios labai vertingos praktikos įsitikinau, kad tai specialybė, kurią aš tikrai noriu įgyti. Ir šiandien man nebeatrodo, jog gido darbas lengva ir smagus užsiėmimas. Dabar man gidas yra daug žinantis žmogus, mokantis patraukliai ir įdomiai perteikti svarbiausią informaciją turistui, gidas moka sukurti gerą nuotaiką. Geras gidas – stipri ir lanksti asmenybė, kai reikia ieškoti kompromisų, visada siekianti naujų žinių, tobulėjimo. Tačiau svarbiausia, kas turi likti kiekvieno turisto prisiminimuose, išgirdus žodį „gidas“ – nuoširdi šypsena.“

Negaliu nesutikti su šiais svarstymais, išsakytais apie gido profesijos ypatumus. Labai simboliška, kad būtent tuomet, kai pasaulis švenčia tarptautinę gido dieną, jaunimas svarsto, kokia svarbi, reikalinga ir įdomi yra ši profesija. Džiugu, kad noras tobulėti, pačiam pažinti savo kraštą bei kitas šalis, atverti pasaulio kultūrų įvairovės pažinimo vartus kiekvienam žingeidžiam, mėgs-tančiam keliauti žmogui, skatina jaunimą pasirinkti gido darbą.

Pati būdama gide noriu paskatinti jaunimą keliauti, pažinti ir mylėti savo gimtinę. Koks gražus bebūtų pasaulis, pirmiausiai pažinkime savo kraštą. Gido profesija tarnauja šiam kilniam tikslui.

Inga Vainorienė,
Turizmo ir vadybos katedros asistentė

Mėnraščio „Mano kolegija” leidėjai:

Redaktorė Aldona Černiauskienė
Maketuotoja Lina Liesienė
tel. (8~41) 52 37 69
el. p. leidyba@svako.lt
Aušros al. 40, Šiauliai

Spausdino
AB Spaustuvė „TITNAGAS”
Vasario 16-osios g. 52, Šiauliai

Tiražas 300 egz.

ISSN 2029-459X

LEIDŽIAMAS NUO 2003 M.